

PROGETTO CO-FINANZIATO DALL'UNIONE EUROPEA

REGIONE DEL VENETO

MINISTERO del LAVORO
e delle POLITICHE SOCIALI

MINISTERO
DELL'INTERNO

FONDO ASILO, MIGRAZIONE E INTEGRAZIONE (FAMI) 2014-2020

ASIS – Accompagnamento scolastico all'integrazione sociale
PROG. 1278 – FAMI 2014-2020 – OS 2 – ON 2 – lett. c)

CUM FUNCȚIONEAZĂ SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI EDUCAȚIE ÎN REGIUNEA VENETO

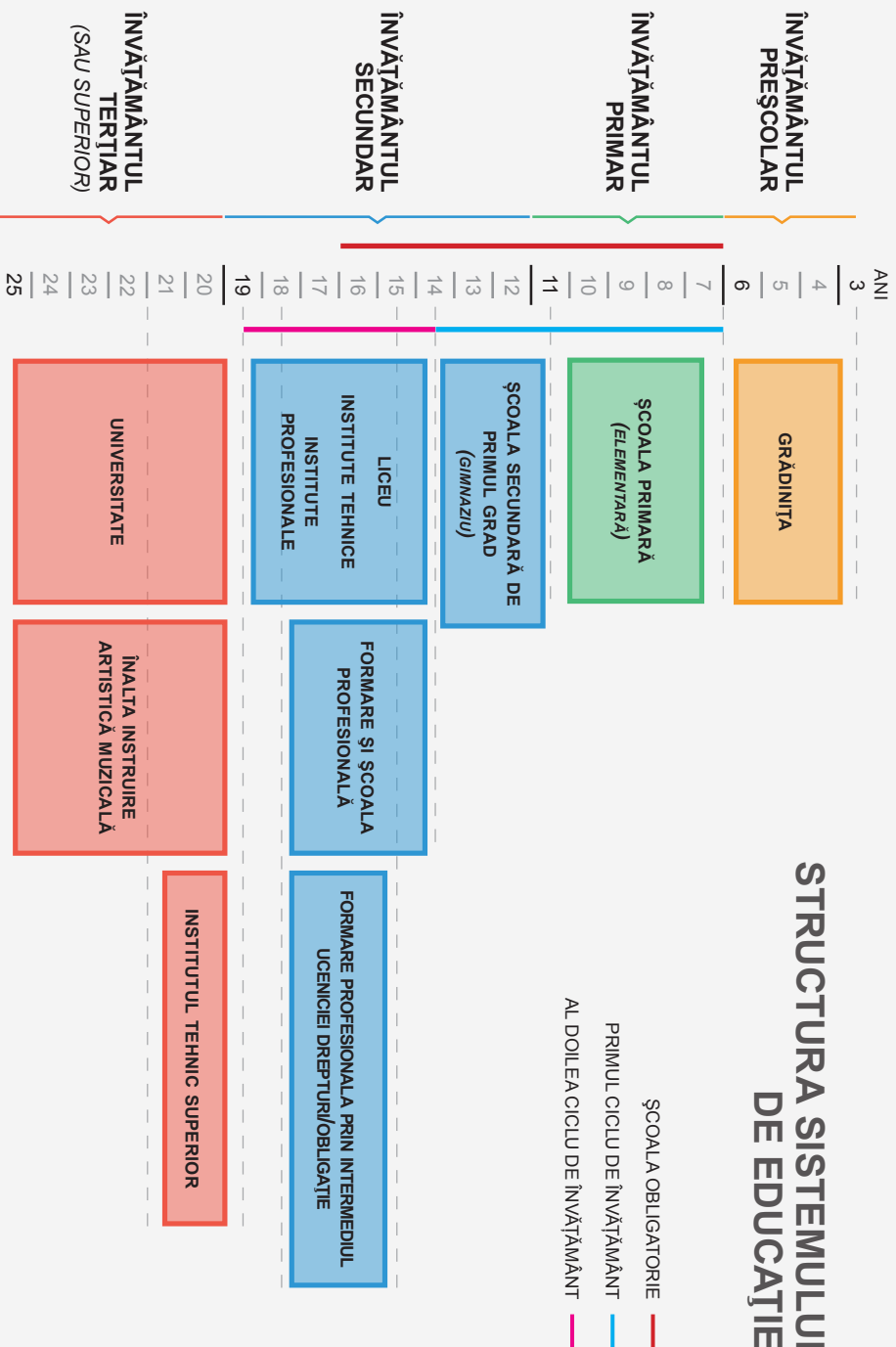
VENETO LAVORO

CUM FUNCȚIONEAZĂ SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI EDUCAȚIE ÎN REGIUNEA VENETO

I STRUCTURA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE

Sistemul de educație italian se structurează în următoarele 4 cicluri de învățământ: școala primară numită și școala elementară cu o durată de 5 ani, urmează școala secundară de primul grad (numită și școala medie) cu o durată de 3 ani. La sfârșitul acesteia este posibil accesul la școala secundară superioară cu durata de 5 ani care se poate frecventa în licee sau institute tehnice și profesionale. În alternanța școlii secundare superioare, după școala medie se poate opta și pentru studiile de formare profesională de 3/4 ani sau pentru cele ca ucenic (care oferă posibilitatea elevilor de a absolvi școala obligatorie precum și aceea de a deprinde în mod practic o meserie). Elevii care conclud școala secundară superioară, odată ce au promovat examenul de bacalaureat, pot accesa la cursurile de învățământ superior sau terțiar (postliceal) precum și la Universitate, Înalta Instruire artistică muzicală și coreutică superioară (AFAM) și Institutul tehnic superior (ITS).

STRUCTURA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE

I ÎNVĂȚĂMÂNTUL OBLIGATORIU

În Italia, este obligatoriu frecventarea școlii timp de cel puțin 10 ani, de la vârsta de 6 la 16 ani. Școala obligatorie cuprinde opt ani din primul ciclu școlar¹ (cinci ani de școală primară și trei de școală secundară de primul grad). După încheierea primului ciclu școlar, ultimii doi ani obligatorii (vârsta între 14 și 16 ani) pot fi urmați în școlile secundare de competență statală (licee, institute tehnice sau profesionale), ori în cadrul unităților de formare profesională de competență regională. **Acest ciclu școlar este obligatoriu pentru toți elevii străini, în regulă sau neregulari, cu sau fără permis de ședere.**

La școala obligatorie se adaugă **dreptul/obligația de instruire și formare timp de cel puțin 12 ani** sau, oricum, **până la obținerea unei calificări profesionale până la vârsta de 18 ani**². Tinerii cu vârsta de 15 ani pot să parcurgă ultimul an de obligație școlară într-un context de lucru, pe baza unui «contract de ucenicie, drept/obligație».

Instruirea obligatorie se poate efectua fie în școli publice fie în cele paritare (prevăzute de Legea n. 62 din 2000), care constituie sistemul public de învățământ, dar poate să se efectueze – respectând anumite condiții – și în școli care nu sunt paritare ci private (prevăzute de Legea n.27 din 2006) sau prin intermediul instruirii în familie.

Odată completat parcursul de învățământ obligatoriu (cu încheierea celui de-al doilea an a școlii secundare de al doilea grad), elevului îi este consemnat un atestat care demonstrează îndeplinirea obligației de instruire precum și competențele acumulate.

Pentru asigurarea unei instruiți echivalente pentru toate ciclurile școlare, a fost definit un sistem de cunoștințe și “competențe cheie ale cetățeniei” pe care toți studenții trebuie să dobândească la încheierea parcursului de învățământ obligatoriu, și care sunt organizate în baza a **patru axe culturale**: ale limbajelor, matematic, științific-tehnologic, istoric și social.

Responsabil pentru administrarea sistemului la nivel central este **Ministerul Educației, Universității și Cercetării (MIUR)**, cu sediul la Roma, care operează la nivel local prin **Birourile Școlare Regionale (USR)**, împărțite la rândul lor la nivel provincial. Aceștia trebuie să monitorizeze respectarea normelor privind educația și nivelurile esențiale de performanță, punerea în aplicare a sistemelor școlare, eficiența acțiunilor de formare și respectarea standardelor programate.

1. Art. 34 a Constituției italiene, prevede că învățământul este obligatoriu “pentru cel puțin opt ani”, așadar până la 14 ani. Educația obligatorie până la 16 ani a fost introdusă prin Legea nr. 296 din 27 decembrie.

2. Așa cum prevede Legea nr. 53 din 28 martie 2003, c.d. “Legea Moratti”, care a transformat profund cadrul general al materiei.

■ NIVELUL PREȘCOLAR

Pentru copiii cu vârsta **între 0 și 3 ani**, educația are loc în **creșe**. Acestea nu fac parte din sistemul educațional național (nu sunt administrate de ministerul MIUR); de altfel, serviciul este gestionat direct de către municipalități, în conformitate cu orientările generale stabilite la nivel regional. Regiunea Veneto, recunoscând importanța lor socială, susține financiar serviciile educaționale pentru cei mai mici copii (Legea regională nr. 32 din 1990).

Pentru copiii cu vârsta între **3-6 ani**, educația are loc în grădinițe, care sunt incluse în sistemul de educație și formare, deși nu sunt obligatorii. În regiunea Veneto, școlile non-statale sunt finanțate prin Legea regională nr. 23 din 1980.

Programul grădiniței este stabilit în **40 de ore** pe săptămână pentru un total de **35 de săptămâni** pe an. Există și posibilitatea extinderii programului săptămânal până la **50 de ore**. Familiile pot solicita **și un program de orar redus**, limitat doar pe durata dimineții, pentru un total de **25 de ore pe săptămână**.

■ PRIMUL CICLU DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Primul ciclu de învățământ, cu durata de 8 ani, este obligatoriu și este structurat în două cicluri:

- **Școala primară** (vârsta de la 6 la 11 ani), durata de 5 ani;
- **Școala secundară de primul grad (Școala medie)** (vârsta de la 11 la 14 ani), durata de 3 ani.

ȘCOALA PRIMARĂ

Învățământul primar este obligatoriu, are o **durată de 5 ani** (de la 6 la 11 ani) și se desfășoară în școlile statale și nestatale recunoscute legal.

La școala primară se pot înscrie copiii care împlinesc vârsta de 6 ani până la data de 31 decembrie a anului școlar de referință (sau se pot înscrie anticipat cei care au împlinit vârsta de 6 ani până la data de 30 aprilie a anului următor).

Înscrierea se poate face la școala de pe teritoriul în care se are domiciliul sau chiar și la o altă școală. Organizarea programului școlar, săptămânal, cuprinde următoarele opțiuni:

- orar de **24 ore**;
- orar de **27 ore**;
- orar **până la 30 de ore** în care sunt incluse activitățile opționale suplimentare față de timpul de 27 de ore pe săptămână (activitățile opționale suplimentare nu pot depăși trei ore pe săptămână);
- orar de **40 ore** în care se include masa de prânz; corespunde modelului "timpul plin";

Lecțiile sunt distribuite în cel puțin cinci zile pe săptămână, de luni până vineri, dar se pot desfășura, de asemenea, și sâmbăta.

Materiile predate în cei cinci ani sunt: italiană, engleză, istorie, geografie, matematică, știință, tehnologie și tehnologia informației, muzică, artă și imagine, educație fizică, tehnologie. Sunt prevăzute, de asemenea, și predarea “Cetățeniei și Constituției” și cea a religiei catolice, care nu este obligatorie.

Profesorii din școala primară pot preda toate disciplinele, dar la aceștia se pot ajunge alți profesori pentru predarea limbii engleze și religiei catolice. La clasele cu 24, 27 sau 30 de ore pe săptămână, există de obicei doar un singur profesor; pentru clasele cu 40 de ore pe săptămână, utilizarea a doi profesori nu este prevăzută, în timpul acelorasi ore.

Evaluarea studiului și a conduitei școlare a elevilor are loc în timpul și la sfârșitul anului, cu atribuirea unui vot în note (de la 0 la 10). Nota de trecere suficientă este 6.

ȘCOALĂ SECUNDARĂ DE PRIMUL GRAD

Școală secundară de primul grad are o durată totală de trei ani (de la 11 la 14 ani).

Lecțiile sunt organizate în cel puțin cinci zile pe săptămână, de luni până vineri, dar de multe ori calendarul include și zilele de sâmbătă. Calendarul minim anual este de 990 de ore, respectiv 30 de ore pe săptămână, fiind posibile următoarele exemple de programe:

- “program cu orar ordinar”, care constă în **30 de ore pe săptămână** (29 ore plus o oră în medie pe săptămână pentru aprofundarea activităților literare), corespunzând la 990 de ore pe an;
- “program cu orar prelungit”, format în **medie de 36 de ore pe săptămână** sau, în mod excepțional, **40 de ore**, inclusiv timpul alocat cantinei (mesei de prânz).

Materiile prevăzute sunt: limba italiană, engleza și a o alta limbă străină, istorie, geografie, matematică, știință, muzică, artă și imagine, educație fizică, tehnologie. Sunt prevăzute, de asemenea, și materii precum “Cetățenie și Constituție”. Este de asemenea prevăzută predarea religiei catolice, dar nu este obligatorie.

În școala secundară, elevii pot trece în anul următor dacă obțin o notă între 6 și 10 la fiecare materie precum și la conduita școlară.

La sfârșitul primului ciclu de învățământ (adică cel de-al treilea an de învățământ secundar), elevii efectuează un **examen de stat** care, dacă este promovat cu o notă între 6 și 10, oferă posibilitatea obținerii unei **diplome**, care permite accesul la nivelul secundar superior.

Studentii străini care au împlinit deja 16 ani dacă:

- au o diplomă eliberată de o școală secundară italiană sau au o calificare echivalentă, se pot înscrie direct în al doilea ciclu de învățământ;
- nu au o diplomă, dar au frecventat școala timp de cel puțin 8 ani în țara lor de origine sau într-o altă țară, se pot înscrie la școală prezentând documentele școlare traduse în italiană;
- nu au o diplomă și nu au frecventat școala timp de cel puțin 8 ani în țara lor de origine sau în altă țară, se pot înscrie în continuare la Centrele Provinciale pentru Educația Adulților (CPIA, vezi mai jos) și după absolvire se pot înscrie în al doilea ciclu de învățământ;

AL DOILEA CICLU DE ÎNVĂȚĂMÂNT

După terminarea primului ciclu de învățământ și promovarea examenului de stat prevăzut, elevii **trec în mod obligatoriu în cel de-al doilea ciclu al sistemului de educație și formare**. De fapt, obligația de a studia se extinde până la 16 ani, cuprinzând și primii doi ani ai celui de-al doilea ciclu, care este împărțit după cum urmează:

- **învățământul secundar superior (sau de-al doilea grad)**, care cuprinde:
 - Liceele
 - Învățământul tehnic
 - Învățământul profesional;
- **învățământul și formarea profesională (leFP)**, care cuprinde:
 - cursurile de formare profesională cu durata de trei sau patru ani, de competență regională,
 - Ucenicie ca drept/ datorie.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL SECUNDAR SUPERIOR

Învățământul secundar superior, care cuprinde atât **liceele** cât și **institutele tehnice și cele profesionale**, are o durată totală de cinci ani și este de obicei destinat studenților cu **vârste cuprinse între 14 și 19 ani**.

Liceele sunt împărțite în funcție de **6 tipuri de profiluri**: artistic, clasic, lingvistic, muzical și dans, științific și științe umane. După o perioadă de doi ani, liceul artistic oferă următoarele profile: arte figurative, arhitectură și mediu, design, audiovizual și multimedia, grafică, scenografie. Liceul științific, pe lângă cursul obișnuit, oferă de asemenea o opțiune în științele aplicate, în timp ce în liceul de științe umane se poate alege și profilul economic-social.

Institutele tehnice oferă cursuri de studiu în sectoarele economice și tehnologice; care la rândul lor, cuprind, respectiv 2 și 9 profile, după cum urmează:

INSTITUTE TECNICE		
ECONOMIC		
Administrare, finanțe și marketing	Turism	
TECNOLOGICT		
Mecanica, mecatronica, energia	Transport și logistică	Electronică și inginerie electrică
Tehnologia informației și telecomunicațiile	Grafică și comunicare	Chimie, materiale și biotehnologie
Modă	Agricultura, agroalimentara și industria agroindustrială	Construcții, mediu și teritoriu

Institutele profesionale oferă, în schimb, cursuri de formare profesională în sectorul serviciilor și în cel al industriei și sectorului meșteșugăresc, și sunt organizate la rândul lor în 4 și 2 profiluri:

INSTITUTELE PROFESIONALE	
SERVICII	
Servicii pentru agricultură și dezvoltarea rurală	Servicii socio-sanitari
Servicii pentru ernogastronomie și ospitalitate hotelieră	Servicii comerciale
INDUSTRIA SI MEȘTEȘUGĂRIA	
Producții industriale și meșteșugărești	Întreținere și asistență tehnică

Pentru a fi admis în anul următor, este necesară o evaluare pe tot parcursul ciclului școlar secundar superior și e nevoie să se obțină note între 6 și 10 la toate materiile precum și la conduita școlară.

Dacă la una sau mai multe materii nota obținută este sub 6, insuficiența nu este gravă, iar elevul poate să recupereze lacunele școlare până la începutul anului școlar următor. Dacă examinarea nivelului de studiu ce se efectuează înainte de începerea noului an școlar, este pozitivă, elevul este admis în anul următor.

În caz contrar va trebui să repete anul școlar precedent.

La sfârșitul ciclului **școlar secundar de al doilea grad**, - atât liceal, cât tehnic și profesional - studentul va susține un examen de stat (Bacalaureatul), care include examene scrise și un examen oral. **Votul** atribuit examenului în ansamblu este exprimat în **voturi**, iar punctajul minim pentru a trece examenul este 60 din 100. Elevii care sunt **promoși la examenul final primesc diploma de bacalaureat (sau de maturitate)**, care permite accesul la învățământul superior (Universitate, Afam -Academia de înalta formare artistică, muzicală și de dans, și ITS – Institute tehnice superioare).

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ REGIONALĂ (IEFP)

Dacă intenția elevilor este aceea de a frecventa o școală de durată mai scurtă, care oferă oportunitatea de a deprinde imediat o profesie, se poate alege unul dintre cursurile de formare profesională autorizate de regiunea Veneto³. Acestea sunt cursuri de trei, patru sau cinci ani de educație și formare profesională (IEFP), care sunt organizate de **agenții de formare profesională** acreditate de Regiunea Veneto sau de **instituțiile statale de învățământ secundar de al doilea grad**. Pentru a accesa la aceste cursuri, este nevoie să se completeze primul ciclu de învățământ și, în general, să se aibă o vârstă sub 15 ani.

Aceste cursuri permit dobândirea, în urma unui examen final, a **calificării de Operator** dacă s-a frecventat cursurile de trei ani și a **diplomei ca Tehnic** în urma cursurilor cu **durata de patru ani**.

Cursurile de 3 ani prevăd formarea în 22 de meserii, în timp ce cursurile de 4 ani în 21 de meserii.

Scopul cursurilor de trei ani și de patru ani în cadrul programului IeFP este de a califica tinerii cu vârsta cuprinsă între 14 și 17 ani, care doresc să intre, în mod direct, pe piața muncii, după un parcurs mai de scurtă durată față de cel prevăzut de școală.

Tinerii cu diplomă tehnică profesională pot accesa, de asemenea, învățământul superior, după ce au urmat un curs anual specific. Calificarea trienală și diploma de patru ani permit, de asemenea, accesul la așa-numitele cursuri de formare profesională "de nivel secundar" sau cursuri post-calificare/post-diplomă.

3. Instruirea profesională regională a constituit unul dintre principalele obiective ale reformei recente a sistemului educațional din regiunea Veneto, implementată de Legea regională n. 8 din 2017.

FORMARE PROFESIONALĂ PRIN INTERMEDIUL UCENICIEI DREPTURI/OBLIGAȚIE

Prin intermediul **contractului de “ucenicie drepturi/obligație”** este posibil să se obțină o calificare profesională de trei ani sau să se obțină o diplomă profesională: aceasta înseamnă că tânărul poate completa studiul direct la locul de muncă, ca alternativă la sistemul școlar și la formarea profesională.

Ucenicia drepturi/obligație vizează, în special, tinerii și adolescenții care au implinit vârsta de 15 ani, în special cei din grupa de vârstă cuprinsă între **15 și 18 ani**. În 2012, regiunea Veneto a semnat un acord cu partenerii sociali în care a definit profilurile de formare și numărul de ore (440 ore pe an) pentru instruirea în interiorul și în afara firmei.

Conform acordului regional, activitățile de formare sunt rezervate tinerilor cu vârste între **15 și 25 de ani**; durata contractului este de trei ani (plus un an suplimentar pentru a putea obține diploma) și privește toate sectoarele private.

Î ÎNVĂȚĂMÂNTUL TERȚIAR (POSTLICEAL ȘI UNIVERSITAR)

Sistemul de învățământ terțiar sau superior din Italia este organizat după cum urmează:

- educația oferită de **universități**;
- educația oferită în contextul unei **Înalte pregătiri artistice și muzicale (Afam)**;
- educație și formare tehnică superioară oferite de **institute tehnice superioare (ITS)**.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR

Sistemul universitar italian este alcătuit dintr-un total de 97 de instituții universitare, dintre care:

- **67 Universități de Stat**;
- **19 Universități non-statale** recunoscute legal;
- **11 Universități telematice non-statale** recunoscute legal.

Există, de asemenea, alte două tipuri de instituții care eliberează diplome echivalente celor universitare: **Școala superioară pentru mediatorii lingvistici (Ssmi)**, care oferă cursuri de trei ani și care oferă diplome echivalente celor în științele medierii lingvistice (program de scurtă durată) și **institutiile de specializare în psihoterapie**, care acordă diplome de specializare în psihoterapie echivalente cu diplome de specializare în psihologie și în discipline conexe.

Cursurile sunt organizate în următoarele domenii de studiu: sănătate, domeniul științific, social și umanist. Conform Cadrului Național al Învățământului Superior, programele universitare pot fi:

- **de primul ciclu**, cu o durată de **trei ani**, care conduce la obținerea unei **diplome universitare (Laurea - L)**;
- **al doilea ciclu**, atât **bianual**, cât și **unic**, care conduc în schimb la obținerea unei **diplome universitare magistrale (Laurea Magistrale - LM)**.

Studiile în medicină și chirurgie, farmacie, medicină veterinară, stomatologie, jurisprudență, științe de învățământ primar și - numai pentru unele cursuri – inginerie în construcții / arhitectură nu prevăd cursuri de trei ani, incat dureaza un ciclu unic (de la cinci la șase ani) și conduc direct la obținerea unei diplome universitare de al doilea ciclu (studii magistrale de ciclu unic), fără obținerea unui titlu de studiu pentru mai puțini ani de universitate.

INALTA FORMARE ARTISTICA SI MUZICALA (AFAM)

Instituțiile care intra in **Înalta pregătire artistică și muzicală (Afam)** sunt:

- **Academiile de arte plastice**, care au ca principal scop pregătirea pentru exercitarea artei. Cuprinde cursuri de pictură, sculptură, decorațiuni și scenografie;
- **Instituții superioare pentru industria artistică (Isia)**, care oferă formare specifică în domeniul designului (design și grafică);
- **Academia Națională de Artă Dramatică Silvio D'Amico**, care are sediul la Roma și oferă formare pentru actori și regizori de teatru dramatic studenților între 18 și 25 de ani;
- **Conservatoare de muzică**, al căror scop este educația muzicală;
- **Academia națională de dans**, cu sediul la Roma, cu scopul de a forma dansatori, soliști și compozitori de dans.

Conform *Cadrului Național al Calificărilor*, programele de studii din sectorul Afam pot fi:

- triennale, adica primul ciclu, care permit obținerea unei diplome universitare de primul nivel;
- bienale, adica al doilea ciclu, care permit obținerea unei diplome academice de nivel secundar.

În ceea ce privește atât învățământul universitar, cât și sectorul Afam, votul este exprimat în trentesimi (voturi) pentru fiecare examen (pe o scară de la 0 la 30, 18 fiind votul minim) și în o sută și zece voturi pentru testul final (șcara de la 0 la 110, 66 fiind votul minim). Pentru a obține o diplomă de la o universitate sau la un institut Afam, la sfârșitul primului și al doilea ciclu, studentul trebuie să prezinte o teză sau să promoveze un examen final individual, a cărui vot este exprimat de o comisie compusă din mai mulți profesori.

INSTITUTE TEHNICE SUPERIOARE (ITS)

Cursurile propuse de **institutele tehnice superioare** oferă instruire în următoarele șase domenii tehnologice: *eficiența energetică, mobilitatea durabilă, noile tehnologii de viață, noile tehnologii Made in Italy, tehnologiile inovatoare pentru patrimoniul cultural și activitățile - turism, tehnologiile informației și comunicațiilor.*

Cursurile ITS au, în medie, o durată de **4 semestre** (pentru un total de 1800/2000 ore); prevad lecții teoretice, activități de laborator și stagii în firme (chiar și în străinătate), acestea din urmă pentru cel puțin 30% din timpul total. Cursurile se încheie cu verificări finale ale competențelor dobândite, efectuate de comisiile de examen din care fac parte reprezentanți ai școlii, universității, a formării profesionale și experți din lumea muncii.

Cursurile ITS vizează obținerea unei **diplome de tehnician superior**, care reprezintă un titlu ce permite accesul la concursuri publice și la universități, precum și accesul direct pe piața muncii.

■ INTERVENȚIILE REGIUNII VENETO PENTRU SPRIJINIREA FAMILIILOR

Regiunea Veneto, vine în sprijinul cheltuielilor sustinute de familii pentru educația școlară, cu o serie de măsuri în următoarele sectoare⁴:

- **“Bonuri pentru transport”**, pentru a acoperi o parte din cheltuielile efectuate pentru transportul la școală a copiilor;
- **“Bonuri pentru școală”**, adică contribuții pentru acoperirea parțială a taxelor de școlarizare și de frecvență a școlii, precum și pentru activitățile didactice de sprijinire a studenților cu dizabilități;
- **“Bonuri pentru cărți”**, pentru a acoperi integral sau parțial costul de achiziție al manualelor și al instrumentelor didactice alternative;
- **“Cărți în împrumut”**, adică contribuții directe la instituțiile de învățământ de stat, paritarie și neparitarie, secundar de I și II grad și instituțiilor educaționale, pentru acoperirea parțială a cheltuielilor pentru achiziționarea de manuale și instrumente didactice alternative, pentru a le oferi gratuit împrumut elevilor cu o situație economică mai dificilă;
- **“Burse”**, ce prevăd sume cuprinse între 200,00 și 500,00 €, acordate pentru costurile de achiziționare a manualelor, precum și pentru costurile de transport, și pentru accesul la activități de natură culturală.

PENTRU INFORMAȚII, PUTEȚI CONTACTA UNITATEA DE ORGANIZARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI UNIVERSITATEA DIN REGIUNEA VENETO.

⁴.În acest sens, consultați pagina “Școala - Ajutor școlar - elev”, pe portalul Regiunii Veneto, <http://www.regione.veneto.it/web/rete-degli-urp-del-veneto/scuola-aiuti-agli-studenti>

EDUCAȚIA ADULȚILOR

PARCURSURILE de educație și formare a adulților vizează, pe de o parte, adulții fără o calificare și, pe de altă parte, a celor care, chiar dacă au o calificare sau o diplomă, intenționează să se întoarcă la școală pentru a obține un titlu de studiu căutat pe piața muncii. Cursurile de educație pentru adulți au loc la **Centrele Provinciale pentru Educația Adulților (CPIA)**, care în ultimii ani au preluat și au înlocuit centrele locale permanente și cursurile serale. În regiunea Veneto, CPIA sunt activate în fiecare provincie și constituie un tip de instituție școlară cu aceeași autonomie atribuită școlilor.

Parcursurile de instrucție a adulților la CPIA sunt organizate în:

- **Cursuri de primul nivel**, pentru a obține titlul de studiu pentru primul ciclu de școală și certificatul care atestă dobândirea de competențe de bază legate de învățământul obligatoriu (licența de școală medie)
- **Cursuri de al doilea nivel**, pentru a obține o diplomă în domeniul tehnic, profesional sau artistic;
- **Cursuri de alfabetizare și studiere a limbii italiene**, destinate adulților străini și care vizează obținerea unui certificat care să ateste cunoașterea limbii italiene cel puțin la nivelul A2 prevăzut de *Cadrul European Comun de Referință pentru cunoașterea limbilor străine (CEFR)*, aprobat de Consiliul Europei.

Pot să se înscrie la cursurile oferite de CPIA toate persoanele care au împlinit **16 ani** (în cazuri excepționale 15 ani sunt suficienți).

În plus, în Veneto, pentru persoanele cu vârsta peste 18 ani care nu au cel puțin 12 ani de școală / formare profesională, este posibilă accesarea cursurilor de formare profesională cu durată de 1 an, pentru un total de 800 de ore, în care sunt prevăzute și 120 de ore de stagiu, (practică). Aceste cursuri sunt promovate și finanțate de Regiunea Veneto și permit obținerea unei calificări profesionale.

CUM SE PROCEDEAZA PENTRU ÎNSCRIERE

Pentru înscrierea la școală, e necesar să se completeze un formular și să se trimită documentele necesare direct la școală. În cazul copiilor și tinerilor abia ajunși în Italia, înscrierea la școală se poate face, chiar dacă lecțiile au început deja. Pentru cei cu vârsta sub 18 ani, înscrierea la școală se poate face chiar și fără permis de ședere.

REGIONE DEL VENETO